

SME EnterPRIZE: trajnost kot ključna konkurenčna prednost evropskih malih in srednjih podjetij

- Skupina Generali je v Bruslju predstavila 5. edicijo pobude SME EnterPRIZE z naslovom »Spodbujanje odpornosti na podnebne spremembe za evropske MSP-je« ter 5. izdajo Bele knjige, pripravljene v sodelovanju z univerzo SDA Bocconi.
- Čeprav se je delež malih in srednjih podjetij (MSP), ki uvajajo trajnostne prakse, od leta 2020 stalno povečeval in dosegel 41 %, so v Bruslju opozorili na veliko vrzel pri zaščiti podjetij pred podnebnimi tveganji, saj kar 59 % MSP-jev še vedno nima zavarovanja za izredne dogodke.
- Na slovesnosti ob podelitvi nagrad 11 Junakom trajnosti za izjemne trajnostne in odporne poslovne prakse je Slovenijo zastopalo podjetje 5 Start (Pohorje Village Wellbeing Resort), zmagovalec natečaja SME EnterPRIZE 2025.

Bruselj – Trajnostnost ni več zgolj odziv na zunanje pritiske, temveč je za evropska mala in srednja podjetja (MSP) vse pomembnejši način za obvladovanje tveganj, grajenje odpornosti in oblikovanje dolgoročne konkurenčne strategije. Peta izdaja Generalijeve pobude za spodbujanje trajnostnosti med evropskimi MSP-ji ter ob njej predstavljena peta izdaja **Bele knjige, ki je nastala v sodelovanju z univerzo SDA Bocconi – Sustainability Lab**, pričata o tem, da več kot 40 % MSP-jev kljub gospodarski nestabilnosti, zapleteni zakonodaji in naraščajočim vplivom podnebnih sprememb še naprej vključuje trajnostnost v svoje poslovno odločanje. Kar 68 % teh podjetij pa jo celo prepozna kot konkurenčno prednost.

Dogodek v Bruslju je obenem izpostavil odličnost uresničevanja trajnostnih pristopov v praksi: predstavilo se je **11 Junakov trajnosti** – zmagovalcev natečaja SME EnterPRIZE v 11 evropskih državah, ki so v prejšnjem letu najbolj izstopali med 8.500 sodelujočimi MSP-ji po vsej Evropi in dokazali, da trajnostnost lahko pretvorijo v merljiv vpliv in dolgoročno vrednost. Med njimi je bilo tudi slovensko podjetje **5 Start (Pohorje Village Wellbeing Resort)**.

Philippe Donnet, izvršni direktor Skupine, je povedal: »Pet let po zagonu pobude SME EnterPRIZE ta potrjuje naše dolgoročno prepričanje, da so mala in srednja podjetja temelj trajnostne rasti in gospodarske odpornosti Evrope. V Generaliju jim nudimo podporo pri soočanju z vplivi podnebnih sprememb in izzivi trajnostnega prehoda. V vse bolj negotovem globalnem okolju krepitev njihove odpornosti ni le nujna – je strateška prednostna naloga za gospodarstvo in družbo kot celoto. Pobuda SME EnterPRIZE spodbuja dialog in deljeno odgovornost med podjetji, oblikovalci politik in finančnimi institucijami, saj lahko dolgoročno konkurenčnost gradimo le skupaj. Preobrazba zahteva čas, a smer je jasna, zato ostajamo odločno zavezani podpori trajnostnosti in odpornosti MSP-jev kot skupni naložbi v blaginjo vseh.«

Marco Sesana, generalni direktor Skupine Generali, je dejal: »Evropska mala in srednja podjetja ohranjajo močno zavezanost trajnostnosti tudi v zahtevnem gospodarskem in regulativnem okolju. Hkrati ugotovitev

jasno kažejo, kje je potrebno največ podpore – zlasti pri krepitvi odpornosti na podnebna tveganja in zmanjševanju še vedno velike vrzeli v zaščiti, saj 59 % MSP-jev ostaja nezavarovanih za izredne dogodke. To potrjuje pomembnost celostnega pristopa, ki združuje ozaveščanje, finančne rešitve in učinkovito upravljanje tveganj. V Generaliju želimo biti pravi partner pri prehodu, zato podjetjem zagotavljamo prilagojeno svetovanje, namensko podporo ter rešitve financiranja in zavarovanja, s katerimi lahko trajnostnost postane gonilo odpornosti in dolgoročne konkurenčnosti.«

Ob podelitvi nagrad SME EnterPRIZE so na dogodku zbrane nagovorili številni ugledni govorniki, med drugim **Martin Hojsik, podpredsednik Evropskega parlamenta, Jessika Roswall, evropska komisarka za okolje, odpornost na vodne vire in konkurenčno krožno gospodarstvo, Roberto Viola, generalni direktor GD CONNECT (Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo) pri Evropski komisiji, in Stijn Vermoote, vodja oddelka za partnerstva in sodelovanje pri Evropskem centru za srednjeročne vremenske napovedi**, ter višje vodstvo družbe Generali.

Poklon Junakom trajnosti

Peta izvedba natečaja SME EnterPRIZE je nagradila 11 **Junakov trajnosti**, izbranih med več kot 8.500 evropskimi MSP-ji, ki izstopajo kot vodilni pri razvoju trajnostnih poslovnih modelov. Izbor je potekal v sodelovanju s strokovnim svetovalnim odborom, ki je ocenjeval družbene in okoljske učinke ter inovativnost trajnostnih praks.

Kot **slovenski Junak trajnosti** se je v Bruslju predstavilo podjetje **5 Start (Pohorje Village Wellbeing Resort)**, ki je v slovenskem delu natečaja žirijo prepričalo s projektom Wild Green Magic Hub, s katerim spodbuja trajnostne vrednote, povezanost z naravo ter močan družbeni in okoljski vpliv.

»Prejeti priznanje Junak trajnosti v Bruslju je za nas velika čast in hkrati potrditev, da lahko tudi majhna podjetja ustvarjajo velike pozitivne spremembe. Dogodek nam je dal dodatno motivacijo, da še naprej razvijamo naše projekte in skozi Pohorje Village Wellbeing Resort povezujemo trajnostnost, ljudi in naravo v zgodbo prihodnosti,« je o udeležbi na slovesnem dogodku povedala **Natalija Ilešič** iz podjetja 5 Start.

Izteka se rok za prijave za SME EnterPRIZE 2026

Podelitev nagrad sta v Bruslju pospremili tudi predsednica uprave Generali zavarovalnice **Vanja Hrovat** in direktorica marketinga in odnosov z javnostmi **Svetlana Almaš**. »Ko se vsako leto na enem mestu zberejo podjetniki iz številnih evropskih držav in delijo svoje navdihujoče trajnostne zgodbe, se znova zavemo, kako pomembno je, da podjetja pri svojih odločitvah upoštevajo širši vpliv na okolje in družbo. Z natečajem SME EnterPRIZE aktivno spodbujamo prav takšne trajnostne podjetniške prakse in poudarjamo pomen poslovanja, ki ustvarja vrednost tudi za prihodnje generacije. Veseli me, da smo vrhunec lanskega natečaja v Bruslju obeležili v odlični družbi slovenskega zmagovalca, podjetja 5 Start, ki edinstveno turistično izkušnjo gradi s spoštovanjem do naravnega okolja in lokalne skupnosti,« je slovenskemu podjetju čestitala Vanja Hrovat, predsednica uprave Generali zavarovalnice, kjer trenutno **vabijo k prijavi na natečaj SME EnterPRIZE 2026**.

Mala in srednje velika podjetja lahko **svoja trajnostna prizadevanja in poslovne prakse prijavijo še do 3. junija**. V Sloveniji sicer natečaj poteka četrto leto zapored, podjetja pa lahko tokrat sodelujejo v dveh spremenjenih kategorijah (glede na velikost podjetij) in se potegujejo za dve dodatni nagradi. [Več o natečaju](#).

Posebna omemba Nemčiji

Podjetja, ki so se predstavila v Bruslju, prihajajo iz 11 evropskih držav, ki so se pridružile pobudi, vključno z Avstrijo, Bolgarijo, Hrvaško, Češko, Francijo, Nemčijo, Madžarsko, Italijo, Portugalsko, Slovenijo in Španijo:

- **MvAbility (Avstrija)**, vodilno avstrijsko socialno podjetje, ki se zavzema za spodbujanje vključevanja invalidov v poslovni svet – tako kot zaposlenih kot tudi kot strank.
- **Monatex (Bolgarija)**, proizvajalec trajnostnih prej in trgovec s tekstilnimi materiali, specializiran za predelavo PET-plastičnih steklenic v filamente in vlakna za uporabo v tkaninah, oblačilih in modnih dodatkih.
- **Linteo (Hrvaška)** iz recikliranih tkanin proizvaja visokokakovostne promocijske tekstilne izdelke iz pravične trgovine ter zaposluje lokalne talente in marginalizirane skupine za ohranjanje regionalnih tekstilnih tradicij in oživitev lokalnega gospodarstva.
- **Tierra Verde (Češka)** proizvaja trajnostne čistilne in kozmetične izdelke v skladu s svojo filozofijo »True Eco« ter zagovarja načela krožnega gospodarstva.
- **Neocem (Francija)**, proizvajalec cementa z nizkimi emisijami ogljika, ki izkopano glino z gradbišč predeluje v trajnostno alternativo tradicionalnemu cementu.

- **Elschukom (Nemčija)**, podjetje, specializirano za visokokakovostno tanko žico iz recikliranih materialov za industrije, ki segajo od senzorske in medicinske tehnologije do visokotehnoloških tekstilnih izdelkov.
- **Medencebag (Madžarska)** z ustvarjalnim oblikovanjem in rokodelskimi veščinami predeluje zavržene oglasne panoje in presežne industrijske materiale v ročno izdelane torbe.
- **Diemmebi (Italija)**, oblikovalsko usmerjen proizvajalec, priznan po svoji zavezanosti krožnemu gospodarstvu in sodobnemu italijanskemu rokodelstvu.
- **Get2C (Portugalska)**, podjetje za e-svetovanje, ki temelji na več kot 20 letih izkušenj na področju podnebnih sprememb, energije, trgov ogljika, podnebnega financiranja in trajnostnega razvoja.
- **Wild Green MAGIC Hub (Slovenija)**, inovativen koncept v okviru Pohorje Village Wellbeing Resorta spodbuja ekološko ozaveščene izkušnje za podjetja in popotnike.
- **Uraphex (Španija)** oblikuje, proizvaja in namešča svojo patentirano tehnologijo za regeneracijo vode brez kemikalij v industrijskih procesih in hladilnih stolpih.

Med zbranimi podjetji pa je **»posebno omembo«** za inovacije na področju trajnosti in odpornosti industrije na podnebne spremembe prejelo podjetje:

- **Procedes, (Nemčija)**, vodilno podjetje na področju velikoformatnega tiskanja, ki na novo opredeljuje sektor oglaševanja in razstav z močnim krožnim pristopom – z uporabo tekstilnih materialov, primernih za reciklažo, sistemov iz ponovno uporabnega aluminija in proizvodnih procesov brez topil.

Zrelo okolje trajnosti in krepitev uspešnih poslovnih praks

Bela knjiga SME EnterPRIZE je raziskovalni dokument, ki ga Skupina Generali pripravlja v sodelovanju z univerzo SDA Bocconi in prinaša poglobljen vpogled v stanje, izzive ter priložnosti trajnostnega poslovanja med evropskimi malimi in srednjimi podjetji. Peta izdaja temelji na raziskavi med 1.100 MSP-ji iz vse Evrope in potrjuje, da je **trajnostnost postala stalnica v evropskem poslovnem okolju**, hkrati pa izpostavlja področja, kjer je potrebna bolj ciljno usmerjena podpora, zlasti pri odpravljanju informacijskih vrzeli in institucionalnih ovir. Delež podjetij, ki so že uvedla ali uvajajo trajnostne strategije (t. i. junaki in bodoči junaki), je leta 2026 dosegel 41 %, kar predstavlja opazno rast glede na 34 % v letu 2020 – kljub gospodarski in geopolitični nestabilnosti v zadnjih letih.

Čeprav se je rast v zadnjem obdobju nekoliko umirila, ostaja **jedro predanih MSP-jev stabilno in odporno**. Največji napredek od leta 2020 beležijo Italija (+27 odstotnih točk od leta 2020), Španija (+13 odstotnih točk), Francija (+10 odstotnih točk) in Madžarska (+8 odstotnih točk). Ob tem pomemben dejavnik pri uvajanju trajnosti ostaja velikost podjetij, saj večja podjetja (56 %, 50–249 zaposlenih) bistveno pogosteje uvajajo

trajnostne prakse kot manjša (37 %, 10–19 zaposlenih).

Podjetja, ki so trajnostnost že vključila v svoje poslovanje, vse bolj prepoznavajo njene konkretne koristi. Kar 68 % (+18 odstotnih točk od leta 2022) jih trajnostnost vidi kot konkurenčno prednost, hkrati pa opažajo tudi boljše pogoje financiranja in zavarovanja, kar potrjuje, da trajnostni pristopi prinašajo merljive finančne učinke.

Institucionalne ovire kot ključni izziv

Ena ključnih ugotovitev Bele knjige je premik v naravi ovir: prvič od leta 2020 so institucionalne ovire – ne več finančne – glavna zavora pri uvajanju trajnostnosti. MSP-jem kot največje izzive izpostavljajo pomanjkanje spodbud, nezadostno institucionalno podporo in nejasen zakonodajni okvir (53–56 %).

Podjetja v fazi prehoda se pogosto soočajo z razdrobljenimi pravili in prekrivajočimi se zahtevami, kar upočasnjuje izvajanje in povečuje negotovost. Ko pa se trajnostne prakse enkrat utrdijo, se zaznane ovire občutno zmanjšajo.

Podnebno tveganje: naraščajoča ozaveščenost, omejena zaščita

Podnebne spremembe so za številna evropska mala in srednja podjetja vse večje neposredno poslovno tveganje. Čeprav se je ozaveščenost o podnebnih tveganjih od lanskega leta povečala s 50 % na 55 %, ostaja vrzel v zaščiti velika, saj 59 % MSP-jev še vedno ni zavarovanih za izredne dogodke, 74 % podjetij pa nima kritja za prekinitev poslovanja. Najvišjo stopnjo ozaveščenosti kažejo gradbeništvo, industrija in trgovina, medtem ko v storitvenem sektorju ni bilo napredka v primerjavi z lanskim letom. Raba tradicionalnih zavarovanj za podnebna tveganja narašča (škodno zavarovanje se je povečalo za 10 odstotnih točk na 41 %; zavarovanje za prekinitev poslovanja za 10 odstotnih točk na 26 %), vendar vrzel v zaščiti ostaja.

Kaj MSP-ji potrebujejo za napredek

Mala in srednja podjetja jasno izpostavljajo ključne dejavnike, ki bi jim omogočili hitrejši napredek: **finančne spodbude, javno financiranje in poenostavitev regulative**. Bela knjiga poudarja, da napredek vse bolj omejujejo institucionalna trenja, saj 53–56 % MSP-jev navaja ovire, kot so nezadostne javne spodbude (56 %), pomanjkanje institucionalne podpore (56 %) in odsotnost jasnega zakonodajnega okvira (53 %): izzive, ki jih najbolj občutijo podjetja iz kategorije »soon-to-be«.

Za pospešitev prehoda so po ugotovitvah ključne **trajne davčne spodbude** ter **subvencionirani skladi EU in nacionalni skladi, skupaj z ugodnimi kreditnimi pogoji**, povezanimi s trajnostnimi cilji. Obenem MSP-ji potrebujejo več podpore pri krepitevi znanja in kapacitet, kar lahko zagotovijo regionalna podporna okolja, gospodarske zbornice in strokovna združenja. Na splošno Bela knjiga ugotavlja, da **je za hitrejši napredek nujno usklajeno delovanje**: oblikovalci politik morajo poenostaviti regulativno okolje, finančne institucije pa nastopiti kot aktivni partnerji, ki združujejo financiranje, upravljanje tveganj in strokovno podporo.

Celotno Belo knjigo, ki vključuje poglobljene informacije o vsaki državi, ki sodeluje v Generalijevi pobudi SME EnterPRIZE, si lahko prenesete [tukaj](#).

Več o pobudi SME EnterPRIZE in Junakih trajnosti si preberite [tukaj](#).

SKUPINA GENERALI

Skupina Generali je eden največjih celostnih ponudnikov zavarovanja in upravljanja, pri čemer je leta 2025 njen skupni prihodek od premij znašal 98,1 milijarde evrov, skupna sredstva v upravljanju pa 900 milijard evrov. Skupina, ustanovljena leta 1831, z več kot 88.000 zaposlenimi, ki oskrbujejo 75 milijonov strank, zaseda vodilni položaj v Evropi in ima čedalje pomembnejšo pozicijo v Aziji in Latinski Ameriki. Z inovativnimi in prilagojenimi rešitvami, najboljšo uporabniško izkušnjo in digitaliziranimi globalnimi distribucijskimi zmogljivostmi je Generali v osrčju svoje strategije zavezan h grajenju vseživljenjskega partnerstva s strankami. Z namenom ustvarjanja pravičnejše in odpornejše družbe ter vrednosti za vse deležnike, je trajnostni razvoj vključen v vse strateške odločitve Skupine.